

آموزش و مشاوره قبل از ازدواج با رویکرد اسلامی

تألیف:

سید مهدی حسینی «بیرجندی»

عضو هیأت علمی دانشگاه و عضو انجمن بین‌المللی مشاوره

انتشارات آوای نور

تهران-۱۳۹۶

سرشناسه	:	حسینی، مهدی، ۱۳۱۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	آموزش و مشاوره قبل از ازدواج با رویکرد اسلامی / تالیف سیدمهدی حسینی بیرجندی.
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۱۶ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۲۶۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	مشاوره ازدواج
موضوع	:	Marriage counseling
موضوع	:	همسرگزینی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	:	Islam -- Mate selection -- Religious aspects
موضوع	:	زناشویی (اسلام)
موضوع	:	Islam -- Marriage -- Religious aspects
موضوع	:	زناشویی -- ارتباط
موضوع	:	Communication in marriage
رده بندی کنگره	:	HQ ۱۳۹۵۱۰ / ۵۱۸ح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۴۸۰۸۸۲

آموزش و مشاوره قبل از ازدواج با رویکرد اسلامی

تالیف: سید مهدی حسینی "بیرجندی"

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۲۶۵-۵

قیمت ۱۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۹
فصل اوّل - مقدمات و اصول.....	۱۱
تعریف مشاوره و مشاوره ازدواج.....	۱۱
تعریف مشاور و مراجع.....	۱۲
اهداف ازدواج.....	۱۲
اهمیت و ضرورت ازدواج.....	۱۵
مشاوره در رابطه با اهداف و ضرورت ازدواج.....	۱۹
مشاوره با رویکرد اسلامی در رابطه با افراد غیرمذهبی.....	۲۰
اصول فرایند ازدواج.....	۲۱
روش‌های درمانی با تکیه بر اوامر و مراحم الهی.....	۲۵
مشاوره در رابطه با اصول و روشهای درمانی ازدواج.....	۲۹
فصل دوم - رویکرد اسلامی ازواج در نظریه‌های تخصصی و رویکردهای اسلامی ازدواج.....	۳۳
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه روان‌پویائی.....	۳۳
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه بوئن.....	۳۴
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه تجربه‌نگر انسان‌گرا.....	۳۵
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه ساتیر.....	۳۶
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه ساختاری.....	۳۸
رویکرد اسلامی ازدواج در خانواده درمانی سیستمی میلان.....	۳۹
رویکرد اسلامی ازدواج در نظریه فمینیستی.....	۴۰
نظریه‌های ازدواج در رویکرد اسلامی.....	۴۰
۱- نظریه تکمیل.....	۴۱
۲- نظریه کفویت.....	۴۲
۳- نظریه اضداد.....	۴۴
۴- نظریه التقاطی.....	۴۶
۵- نظریه صافی.....	۴۶
مشاوره در رابطه با نظریه‌های ازدواج با رویکرد اسلامی.....	۴۷
فصل سوّم - شناخت و عوامل مؤثر در ازدواج.....	۵۱
عوامل مؤثر ویژه با رویکرد اسلامی.....	۵۱

۵۲-۵۳ (تدین و تقوی- عفاف- خصوصیات اخلاقی- عوامل جسمانی- عوامل خانوادگی- سن- تحصیل)
۵۴ مشاوره در مورد عوامل مؤثر در ازدواج
۵۷ نقش خصوصیات اخلاقی در ازدواج
۵۷ خصوصیات اخلاقی مخرب و آسیب زا
۶۴ خصوصیات اخلاقی سازنده و نقش درمانی آنها
۶۷ روش‌های شناخت و مشاوره در رابطه با خصوصیات اخلاقی
۶۹ نقش شناخت در ازدواج
۷۰ اهمیت شناخت در ازدواج
۷۰ روش‌های شناخت
۷۱ محدوده شناخت قبل از ازدواج (بعد فیزیکی و بعد غیرفیزیکی)
۷۵ مشاوره در مورد شناخت زن و مرد قبل از ازدواج
۷۷ فصل چهارم- اصول و فنون همسریابی
۷۷ اصول همسریابی
۸۱ مراحل همسریابی:
۸۱ ۱- ارتقا جاذبه ها
۸۱ ۲- ورود به عرصه ها
۸۱ ۳- عرضه جاذبه ها
۸۱ اهمیت ارتقاء جاذبه ها
۸۵ همسریابی دختران
۸۹ هشدار به دختران ایرانی
۹۰ مشاوره در همسریابی
۹۵ فصل پنجم- معیارهای همسرگزینی
۹۵ عوامل مشترک در زن و مرد
۱۰۰ مشاوره در مورد معیارهای همسرگزینی مشترک
۱۰۳ عوامل اختصاصی زنان
۱۰۷ مشاوره در مورد عوامل اختصاصی مربوط به زنان و دختران
۱۰۸ عوامل اختصاصی مردان
۱۱۲ مشاوره در مورد عوامل اختصاصی مربوط به مردان
۱۱۵ فصل ششم- اصول و خطا در همسرگزینی
۱۱۵ اصول همسرگزینی
۱۲۰ مشاوره در رابطه با اصول همسرگزینی

خطاهای همسرگزینی.....	۱۲۳
۱- خطاهای هاله ای.....	۱۲۳
۲- خطای تساهل.....	۱۲۴
۳- خطای تحمیل.....	۱۲۴
۴- خطای تعجیل.....	۱۲۵
۵- خطای تأخیر.....	۱۲۵
۶- خطای افراط.....	۱۲۶
مشاوره در خطاهای همسرگزینی.....	۱۲۶

فصل هفتم- موانع و خدمات تسهیل کننده..... ۱۲۹

خدمات تسهیل کننده در ازدواج.....	۱۲۹
۱- وساطت در ازدواج.....	۱۲۹
۲- معاونت در ازدواج.....	۱۳۱
۳- معاضدت در ازدواج.....	۱۳۴
مشاوره در رابطه با خدمات تسهیل کننده در ازدواج.....	۱۳۵
موانع ازدواج.....	۱۳۹
۱- مهریه سنگین.....	۱۳۹
۲- هزینه‌های سنگین عقد و عروسی.....	۱۴۱
۳- جلوگیری از ازدواج کفو فرزندان.....	۱۴۲
۴- آرمان گرایی.....	۱۴۲
۵- عدم توکل.....	۱۴۳
۶- عدم کفایت برنامه‌های دولت در تأمین نیازهای جوانان برای ازدواج.....	۱۴۴
مشاوره در موانع ازدواج.....	۱۴۵

فصل هشتم- آسیب ها و تحمیل در ازدواج..... ۱۴۹

آسیب‌های ازدواج.....	۱۴۹
ازدواج با اهداف انحرافی.....	۱۴۹
مشاوره در رابطه با ازدواج با اهداف انحرافی.....	۱۵۲
ازاواجهای نامناسب.....	۱۵۴
مشاوره در ازدواجهای نامناسب.....	۱۵۹
ازدواج تحمیلی.....	۱۶۲
مشاوره در ازدواجهای تحمیلی.....	۱۶۷

۱۷۱	فصل نهم - مراحل و خدمات مشاوره ازدواج
۱۷۱	خدمات مشاوره ازدواج
۱۷۱	۱- همسرگزینی (کمک به انتخاب همسر)
۱۷۲	۲- خدمات بازدارنده
۱۷۳	۳- خدمات اطمینان بخشی
۱۷۴	۴- خدمات حمایتی
۱۷۵	۵- خدمات اطلاعاتی
۱۷۶	۶- ترویج فرهنگ اسلامی در ازدواج
۱۷۸	مراحل ازدواج
۱۷۸	مرحله آشنائی و خواستگاری
۱۸۰	مرحله نامزدی
۱۸۳	عقد و عروسی
۱۸۷	نقش مشاور در مراحل ازدواج
۱۹۱	فصل دهم - صیغه و آموزش قبل از ازدواج
۱۹۱	صیغه یا ازدواج موقت
۱۹۱	تجویز صیغه براساس قرآن و حدیث
۱۹۳	ویژگیهای صیغه (ازدواج موقت)
۱۹۵	صیغه هدیه‌ای از جانب خداوند
۱۹۶	تضاد اهداف صیغه با خوشگذرانی و تعیش
۱۹۷	تحلیلی بر ازدواج موقت
۲۰۰	آموزش قبل از ازدواج
۲۰۰	اهداف آموزش قبل از ازدواج
۲۰۱	ضرورت و محتوای آموزش قبل از ازدواج
۲۰۲	روش‌های آموزش قبل از ازدواج
۲۰۲	اهمیت خصوصیات شخصیتی زوجین در آموزش قبل از ازدواج
۲۰۴	حیطه‌های ارزیابی ارتباط زوجها
۲۰۶	انواع آموزشهای قبل از ازدواج
۲۰۷	آموزش مهارتها
۲۰۹	منابع و کتابشناسی به زبان فارسی
۲۱۱	کتابشناسی به زبان فرانسه
۲۱۳	سوابق علمی و پژوهشی مؤلف

پیش‌گفتار

مشاوره یک حکم قرآنی است و در این زمینه بخصوص در مورد ازدواج و انتخاب همسر احادیث و منابع زیادی وجود دارد. این منابع به اندازه‌ای گسترده و غنی است که در مقایسه با نظرات تخصصی ازدواج مطالب و نظریات تازه‌ای دارد که اگر به صورت کاربردی ارائه گردد می‌تواند اساس و بنیان ازدواج را که انتخاب همسر بر اساس احراز کفویت است به‌نحوی طرح‌ریزی نماید که زندگی پر از مهر و صفا را در طول یک عمر تضمین کند.

کتاب حاضر در رابطه با ارائه مسائل مربوط به ازدواج با رویکرد اسلامی گام‌های اولیه را به‌نحوی برداشته که مطالب می‌تواند به صورت کاربردی در اختیار جوانان دم‌بخت و سایر مردان و زمانی که در آستانه ازدواج می‌باشند قرار گیرد تا با استفاده از آنها یک زندگی پر از مهر و محبت و ناگسستگی را پی‌ریزی نمایند. این کتاب با این هدف از ویژگی‌های زیر برخوردار است:

۱- آیات و احادیث مربوط به ازدواج از کتاب‌های مختلف اسلامی استخراج و بر اساس موضوع دسته‌بندی و در فصول جداگانه با عناوین مربوط با شرح و توصیف لازم ارائه شده است و در پایان نظر مشاور و فرایند مشاوره در رابطه با مطالب مطروحه مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

۲- فصل‌بندی و انتخاب عناوین بر اساس مطالب مورد نیاز و نمونه‌های نوین کلاسیک انجام گرفته و به فنون و روش‌ها بیش از جنبه‌های توصیفی توجه شده است.

۳- با بررسی و تحلیل آیات و احادیث اصول، نظریه‌ها و سایر مطالب مربوط به ازدواج با رویکرد اسلامی با توجه به اصول و رویکردهای تخصصی تدوین و ارائه شده است.

۴- مطالب کتاب برای دو گروه مراجعان مذهبی و غیرمذهبی قابل استفاده است در مورد مراجعان مذهبی آیات و احادیث مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و در مورد افراد غیرمذهبی بدون ذکر آیات و احادیث از فنون، نظریه‌ها و اصول مستخرج از مطالب مطروحه در مشاوره استفاده می‌شود. مشاوران باید در فرایند مشاوره به این موضوع توجه نمایند.

۵- در انتخاب عناوین و فصل‌بندی سعی شده است که از الگوهای تخصصی استفاده شود تا مقایسه تطبیقی مطالب مطروحه با دیدگاه اسلامی و تخصصی میسر گردد.

در این مقایسه بجائی می‌رسیم که در دیدگاه‌های اسلامی مطالب جدیدی مطرح شده که می‌تواند مشاوره تخصصی ازدواج را غنی‌تر نموده مشاوران را به حوزه وسیع‌تری رهنمون گردد. کار انجام شده گام‌های اولیه است امید آنست که سایر صاحب‌نظران حوزه و دانشگاه گام‌های بعدی را بردارند و در غنای مشاوره ازدواج تا جائی پیش بروند که شعاع نورانی داده‌های اسلامی در جهان تخصصی این حوزه بدرخشد. مطالعه این کتاب برای مشاوران، روان‌شناسان، متخصصان حرفه‌ای ازدواج و خانواده، مردان و زنان و جوانان در آستانه ازدواج مفید است و می‌تواند آنان را در طرح‌ریزی بنیان خانواده‌هایی پر از مهر و صفا و پایدار یاری کند. تقاضا دارد خوانندگان مطالب این کتاب را با نظر انتقادی مطالعه نموده و با ارائه نظرات اصلاحی بر اینجانب منت نهند تا در چاپ‌های بعدی در رفع آنها اقدام شود.

سید مهدی حسینی «بیرجندی»

عضو هیات علمی و عضو انجمن بین‌المللی مشاوره

آدرس ایمیل sm.Hoceiny@yhoo.com

تلفن ۰۹۱۲۳۱۰۰۴۷۹

گزیده ای از متن کتاب:

مشاوره یک حکم قرآنی است و در این زمینه، بخصوص در مورد ازدواج و انتخاب همسر، احادیث و منابع زیادی وجود دارد. این منابع به اندازه‌ای گسترده و غنی هستند که در مقایسه با نظرات تخصصی ازدواج مطالب و نظریات تازه‌ای دارند که اگر به صورت کاربردی ارائه گردند می‌توانند اساس و بنیان ازدواج را که انتخاب همسر بر اساس احراز کفویت است به نحوی طرحریزی نموده که زندگی پر از مهر و صفا را در طول یک عمر تضمین کنند. در این کتاب آیات و احادیث مربوط به ازدواج از کتاب‌های مختلف اسلامی استخراج و بر اساس موضوع دسته‌بندی و در فصول جداگانه ارائه شده است و در پایان نظر مشاور و فرایند مشاوره در رابطه با مطالب مطروحه مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. به بیان دیگر با بررسی و تحلیل آیات و احادیث، اصول، نظریه‌ها و سایر مطالب مربوط به ازدواج با رویکرد اسلامی با توجه به اصول و رویکردهای تخصصی تدوین و ارائه شده است.